

XUDAFƏRİN

“Xudafərin harayından qalan mən!..”

Qəzet 1932-ci ildən çıxır № 03-04 (6809-6810) 21 mart 2019-cu il Cəbrayıl RİH-nin orqanı

Novruz bayramı münasibatilə Azərbaycan xalqına təbrik

Hörmətli həmvətənlər!

Sizi Novruz bayramı münasibatilə ürəkdən təbrik edir, bu əziz bayram günlərində hamınıza bahar əhval-ruhiyyəsi, cansağlığı və səadət arzulayıram.

Qədim dövrlərdən bəri mənəvi həyatımızın ən dərin qatlarına nüfuz etmiş və milli-mədəni dəyərlərimizin təşəkkülündə müstəsna yer tutmuş Novruz bayramı əedadımızın indiki nəsillərə misilsiz yadigarıdır. Təbiətlə insanın vəhdətinə dair təsəvvürləri yaşadan rəngarəng Novruz mərasimlərində xalqımızın dolğun həyat fəlsəfəsi və zəngin düşüncə dünyası parlaq təcəssümünü tapmışdır.

Azərbaycan torpağında Novruz bayramı daim yad təsirlərdən uzaq tutulmuş və heç bir qüvvəyə onu insanların qəlbindən çıxarmaq imkanı verilməmişdir. Biz onun böyük mənəvi gücü sayəsində keçmişimizin mürekkeb dövrlerində belə nikbinliyimizi və gələcəyə inamımızı qoruyub saxlamağı bacarmışq. Yaz bayramının bu gün əsl ümumxalq bayramı məhiyyəti qazanması dövlət müstəqilliyimizin nailiyətlərindəndir.

Baharın yurdumuza hər gəliş əsrlərin yaddaşında iz qoymuş mərasimlərimizə uyğun,

yüksək təntənə ilə qeyd olunur. Qloballaşma dalğasının geniş vüsət aldığı və ənənəvi dəyərlərin sürətli dəyişikliklərə məruz qaldığı bir zamanda Novruz bayramı tarixi-mədəni irsə bağılılığımızın ifadəsinə çevrilmişdir. Özündə insanlığa xas ali dəyərləri cəmləşdirmiş bu bayramın UNESCO tərəfindən ümuməşəri irlər şah əsərləri sırasına daxil edilməsi hər biri üçün iftixar mənbəyidir.

Dayanıqlı inkişaf yolunda ciddi uğurlara nail olmuş Azərbaycanın islahatların növbəti mərhələsinə qədəm qoyması yaz fəslinin yeniləşdirici ovqatı ilə həməhəng səsləşərək qurub-yaratmaq əzmimizi artırır. Həyatımızın ayrı-ayrı sahələrindəki davamlı müasirləşmə meyilləri ilə vahid axarda gerçəkləşdirilən müxtəlif layihələr ölkə vətəndaşlarının rifahının daha da yaxşılaşdırılmasına yönəlmüşdir. Qoy bu bayram hər evə xoş ovqat gətirsin və hər ocağa bol sevinc, ruzi-bərəket bəxş eləsin.

Novruz bayramınız mübarək olsun!

İlham Əliyev,
Azərbaycan
Respublikasının
Prezidenti
Bakı şəhəri, 18 mart
2019-cu il

Baş redaktordan

Cocuq Mərcanlıda Novruz cosqusu

Canlı yayımdan təsirlənmələr

Dini-mifoloji və dünyəvi astronomik görüşləri özündə birləşdirən müqəddəs Novruz bayramı təbiətin Bahar libasını əyninə geyinib yurdumuza, ölkəmizə, dünyamıza ayaq basdı. Hər il olduğu kimi, bu il de ölkəmizin müxtəlif bölgələrində keçirilən Çərşənbə və Novruz şənlikləri canlı yayım vasitəsilə televiziya kanallarından birbaşa ölkəmizin ahalisinə nümayiş olunurdu. Amma bu dəfə bölgələrimizin məvki ekran vasitəsilə tamaşaçılara göstərilməsində bir fərqlilik-yenilik var idi. Belə ki, 25 iləndən artıq işğal altında olan Cəbrayıl torpağı Cocuq Mərcanlı kəndində böyük coşqu ilə keçirilən Novruz bayramı şənliyi də martın 20-də axşam radələrindən başlayaraq canlı olaraq mavi ekranlarda dalgalanmağa başladı. Azərbaycan Dövlət Televiziyanın -AzTv-nin birbaşa yayımıladığı və "AzTv" kanalı ilə paralel şəkildə "Mədəniyyət" kanalının da tamaşaçılara nümayiş etdirdiyi Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi ekran-efir vasitəsilə birbaşa evlərə daxil olur, ordan da ürəklərə, könüllərə yol açır, könül oxşayır, qəlbimizi həzin-kövrok duyğularla, sevinc-iftixar hissi ilə doldururdu.

Azərbaycan Respublikası-

nın Dövlət kanalı olan AzTv-nin yaradıcı və texniki heyətinin, habelə dövlət adamlarının, ölkəmizin tanınmış mədəniyyət-inceşənət nümayəndələrinin də təşrif buyurduqları Cocuq Mərcanlıdakı Novruz şənliyi ölkə iqtidarının həm el şənliyində iştirak edib, əhali ilə həmrəy olmasının təcəssümü idisə, həm də düşmənlərimizə qarşı bəri başdan göstərilən xəbərdarlılı mesaj idi ki, Cocuq Mərcanlıdakı bu coşqu əhval-ruhiyyəsi bir təbii qarşılıqlınmaz sel kimi - axın kimi yaxın gələcəkdə Cəbrayıl torpağına, bütövlükdə isə Qarabağ torpağına yürüyəcəkdir. Özü də tamaşaçıları da ekran vasitəsilə seyr edib, şahidi oldular ki, bu ilki Novruz ölkəmizə, Cocuq

Mərcanlıya nur-bərəkət rəmzi olan yağışlı bir hava şəraitində, el dilində desək, "sel-su altında" daxil oldu və yağan yağış da sanki təbiətin öz dilində - öz ahəngində bayramın şənliyin iştirakçılara qoşulub, təbiətin bir iradəsi - gücü kimi "biz də sizinləyik" deyirdi sanki.

Bu məqamda xalqımızın "oddan qalar, sudan qalmaz" şəklindəki bir deyimi beynində eks-səda verdi. Nədir bu kəlamın hikməti? Yəni odun-əlovun, yanığın qabağını almaq olar, amma selin-suyun qabağını yox. Başqa sözə, "insan oddan-əlovdan sağ-salamat qalar, sudan yox". Belə ki, yanığın olanda, su ile söndürüb qabağın almaq olar. Amma sel-su, daşqın fəlakətinin qabağını elə asanlıqla almaq mümkün olmur. Dünya daşqını-Nuh tufanı ilə bağlı mif də məhz belə bir reallığı eks etdirir.

Bu bir reallıqdır ki, ermənilərdə bir "Türk mifi"-Türk xofu var. Hələ bu qorxu ilə kifayət-lənməyib, bizlərə bir "dəli müsəlman" epiteti də artırırlar, "ara, dəli müsəlman qızıbdı, gəlir, qaç" deyib öz qorxu - hürkülərini belə bir həyəcanla da ifadə edirlər.

(Ardı səh. 2-də)

Cocuq Mərcanlıların Çərşənbə sevinci

Cəbrayıllı rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndinin sakinləri Novruz çərşənbələrinin üçüncüsünü - Yel çərşənbəsini böyük sevincə qeyd ediblər.

Mədəniyyət Nazirliyinin təşkilatçılığı və Cəbrayıllı Rayon İcra Həkimiyətinin dəstəyi ilə "Qayıdış" parkında keçirilən bayram tədbirində kənd sakinləri ilə yanaşı, qonaqlar və "N"saylı hərbi hissənin əsgər və zabitləri iştirak ediblər.

Tədbir iştirakçıları Bileşəvar, Kürdəmir və Sabirabad regional mədəniyyət idarələrinin təşkil etdiyi dekorativ-tətbiqi sənət sərgisi, el sənətkarlarının əl işləri, rəsm əsərləri, milli mətbəx nümunələri ilə tanış olublar. Sərgidə bayram xonçaları, müxtəlif növ şirniyyatlar, səmənilər və xalçalar nümayiş olunub.

Bayram tonqalı qalanıb,

nağara ifaçılarının və rəqs qrupunun çıxışları, Kosa və Keçəlin zarafatları iştirakçılarında xoş əhval-ruhiyyə yaradıb.

Şəhərlikdə çıxış edən Mədəniyyət nazirinin müavini Rafiq Bayramov Cocuq Mərcanlıları ilə xələr çərşənbə və baharın gelişmiş münasibətə təbrik edib, onlara cansağlığı, xoşbəxtlik və

əmin-amanlıq arzulayıb. Bildirib ki, 2016-ci ilin Aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan Ordusu tərəfindən azad edilən və dövlət başçısının xüsusi diqqəti sayesində qısa müddədə yenidən qurulan Cocuq Mərcanlıda bayram tədbirinin keçirilməsi böyük rəmzi mənənə daşıyır. Bu, bir daha gö-

sterir ki, biz bütün işgal olunmuş torpaqlarımızı azad edəcəyik.

Bayram tədbiri incəsənət ustalarının, Fikret Əmirov adına Azərbaycan Dövlət Mahnı və Rəqs Ansamblı üzvlərinin, Cocuq Mərcanlı kənd tam orta məktəbinin "Vətənpərvərler" qrupunun ifasında rəngarəng konsert programı ilə davam edib.

Bələcə Cocuq Mərcanlı sakinləri qarşısından gələn Novruz bayramını doğma yurdlarında böyük sevincə, ruh yüksəkliyi ilə qeyd edirlər. Onların ümumi arzusu ondan ibarətdir ki, Qarabağımızın digər torpaqları da işğaldan azad edilsin, bütün məcburi kökünlər öz yurd-yuvalarına qayıtsınlar, belə bayram tonqalları orada da qalanı-

"XUDAFƏRİN"

(Əvvəli səh.1-də)

Ermenilərin içlərində oturuşmuş bu qorxu mifinin artıq qanlarında-bədənlərin-də hərəkətə keçməsinin və həmin həyəcan siqnalı altın-da doğma torpaqlarımızdan baş götürüb qaçmalarının zamanı artıq yetişibdir.

Bəli, Cocuq Mərcanlıda keçirilən Novruz coşqusundan duyulan ab-hava da, əsgərlərimizin mübarizlik əhval-ruhiyyəsi də, Novruz bayramında təbiətin gəndərdiyi yağışın sirli-sehrli əlameti də Cəbrayılimizə - Qarabağımıza başlanacaq zəfər yürüşümüzün açıq-aşkar göstəriciləri kimi düşünülməlidir. Ali Baş Komandanımız, ölkə prezidenti İlham Əliyev cənablarının verəcəyi əmrə müntəzirdir

əməmin-amanlıq arzulayıb. Bildirib ki, 2016-ci ilin Aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan Ordusu tərəfindən azad edilən və dövlət başçısının xüsusi diqqəti sayesində qısa müddədə yenidən qurulan Cocuq Mərcanlıda bayram tədbirinin keçirilməsi böyük rəmzi mənənə daşıyır. Bu, bir daha gö-

şəhərlikdə çıxış edən Mədəniyyət nazirinin müavini Rafiq Bayramov Cocuq Mərcanlıları ilə xələr çərşənbə və baharın gelişmiş münasibətə təbrik edib, onlara cansağlığı, xoşbəxtlik və

əmin-amanlıq arzulayıb. Bildirib ki, 2016-ci ilin Aprel döyüşləri zamanı Azərbaycan Ordusu tərəfindən azad edilən və dövlət başçısının xüsusi diqqəti sayesində qısa müddədə yenidən qurulan Cocuq Mərcanlıda bayram tədbirinin keçirilməsi böyük rəmzi mənənə daşıyır. Bu, bir daha gö-

Cocuq Mərcanlıda Novruz coşqusu

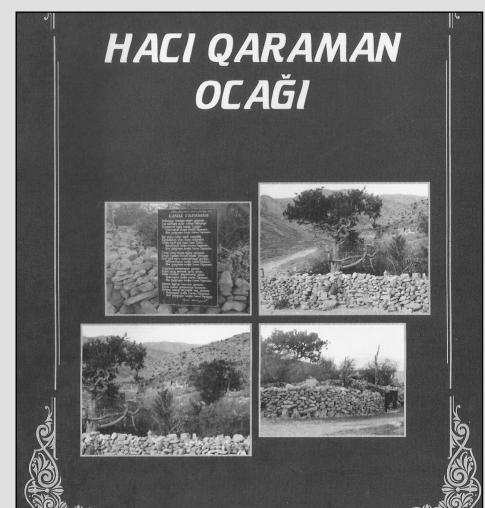
həmin qələbə yürüşümüz.

Azərbaycan ordusu qarşısızlaşmaz bir sel kimi doğma Qarabağımıza axın edib, Dünya daşqınının bir təcəssümü kimi Qarabağ daşqını yaradacaq, doğma torpaqlarımızdan yadelli ünsürləri silib-yuyub apa-

racaq və Nuhun timsalında bir dünya nizami-Qarabağ nizamı qurub-yaradacaqdır. Səldən-dəşqindən, tufandan-qiyamətdən sonra isə sakit bir iqlimin - əmin-əman bir mühitin yaranması isə insanların sövq-təbii arzusu olmaqdan əlavə, hər şeydən

"Hacı Qaraman ocağı" fotoalbumu

Akif Dağbəyi oğlu Məmmədov 23 fevral 1961-ci ildə Soltanlı kəndində anadan olub. Bu günlərdə o, öz arxivində saxladığı Hacı Qaraman ocağının müxtəlif rakurslardan çekim olduğu fotosəkillərinin albom halında çap etdirilib. Albomun giriş sehifəsində o, bu haqda qeyd edir ki, "Soltanlıda yaşayarkən Hacı Qaramanın şəkillərini çekmişdim. Həmin vaxtlar bu şəkillərin bəzilərini çıxarıb müəyyən insanlara paylaşımdım. Həmin vaxtlar hər bir Cəbrayıllı bu ziyarətgahı ziyarət edə bilirdi. Bu

gün bu, bizim üçün əlcətməzdir. Mən həmin şəkillərin neqativlərini neçə illər saxlamışam.

Mən qərara gəldim ki, gec də olsa bu şəkilləri təmənnəsən olaraq çap etdirib Cəbrayıllı əhlinə çatdırırm. Çünkü bu gün bu şəkilləri əlde etmək hər bir Cəbrayıllı sakininin arzusudur. Mən bir arzumu həyata keçirdim. O gün olsun ki, öz torpaqlarımıza qayıdaq. Heç olmasa neçə illər həsrətində olduğumuz qəbirlərimizi ziyarət edə bilək. Amin!"

Daha sonra isə Hacı Qaramanoğlu ilə bağlı yığıncaq məlumat oxucuların diqqətinə çatdırılır:

"Böyük bir ziyarətgah olan Hacı Qaraman ocağı 900 ilə yaxındır özünün və övladlarının sayesinde ümidi yerinə əvrilib. Türk dünyasına məxsus bütün müqəddəs ziyarətgahlarla bir sırada dayanan "Hacı Qaraman" ocağı qədim Cəbrayıllı Çələbələr kəndindəndir. Onun müqəddəs məzarı da Çələbələr kəndindən 1km cənubda Cada yolunun üstündədir. Məzarı ətrafında isə Qaraman övladlarının məzarları görünür. Hasarın içərisində çəkisi 1tondan artıq olan "Hacı Qaramanın qara daşı" dayanır.

Hacı Qaraman Qaramanlar tayfasının başçısı olmuşdur. Onlar 1030-cu ildə Türkiyənin Anadolu vilayətində yaşamışdır. O dövrədə onların yaşayış evlərinin sayı 2000-dən çox olmuşdur. Tarix sübut edir ki, Urala, Volqa boyuna, şimali Qafqaza, İran, Suriyaya, Türkmenistana, Özbəkistana və başqa yerlərə səpələnməsinin kökündə Azərbaycan dayanır. Bəli, onlar Azərbaycandan dönyaya yayılmışlar".

Bu tipli informasiyanın fotoalbumda yer almazı isə Akif Dağbəyioğlunun məqsəd-mərəminin nədən ibarət olmasına bir daha aydınlaşdır. Həmyerlimizin bu səyi, bu zəhməti alqışa layiqdir. Doğma yurdumuzun hər guşesi bizim hər birimizə əzizdir, doğmadır müqəddəsdir. Elimizin-obamızın and, iman-güman yeri olan Hacı Qaraman ocağı da bu baxımdan xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Əlimizin-ünümüzün bu gün yetə bilmədiyi o and yerimizin şəkillərini bu gün gözümüzə oxşamağa yardımçı olan Akif müəllime sağı olsun deyirik.

Sözdəri. Hacı Qaraman ocağındaki çəkisi 1tondan ağır gələn və el arasında "Hacı Qaramanın qara daşı" kimi tanınan və müqəddəs tutulub ziyarət edilən o qara daş əslində öz mahiyyətində İslam dünyasının dini mərkəzi olan Məkkədəki müqəddəs qara daşı simvolizə edir. Bu mənada müsəlman ələmindəki dörd müqəddəs məlekənin birinin adı ilə adlandırılan Cəbrayıllı rayonunun ərazisindəki bu müqəddəs qara daş - Hacı Qaramanın qara daşı Cəbrayıllı torpağının Azərbaycanımızın, Qarabağımızın Kəbəsi kimi müqəddəs məkan olduğunu bir açıq işaretdir.

Bəli, Cəbrayıllı torpağı vətənimizin Məkkəsi kimi, üz tutub gedəcəyimiz qibləmiz kimi bize əziz və müqəddəsdir.

Şakir Albaliev

Şakir

HƏR ÇƏRSƏNBƏ BİR FƏSİLDİR, HƏR FƏSİL BİR NOVRUZDUR

Şakir Albaliev,
AMEA Folklor İnstitutunun
aparıcı elmi işçisi

Yay feslinin gelişini hər il böyük toy-büsətla Novruz bayramı adı ilə şəhərdir. Hərfi tərcüməsi "yeni gün" demək olan Novruz sözü həm türk-islam dünyasında Yeni il seviyyesində qeyd olunan Bahar feslinin-Novruzun yeni gün-yeni il kimi gelişini işarələyir, həm də qışdan çıxıb yay fesline qədəm qoyduğumuzun - yeni yay feslinin yeni gününü bildirir. Deməli, il başlangıcı olan yeni gün-Novruz həm də yeni fesili-yaz başlangıcıni öz əhatə dairəsinə alır. Bu yön-

mək özü də müdrik düşüncənin hökmündən- xalq müdrikiyindən xəber verir.

Novruz bayramı kimi keçirdiyimiz Bahar feslinin gelişini həm də astronomik hesablamaya əsaslanan yaz gece-gündüz bərabərliyinə əsaslanır. Ola bilmədi ki, bu yaz gece-gündüz bərabərliyindən xəbərdar olub, onu belə təmərəqlə keçirdən xalq bəddi ədəbiyyatda "şəbi-yeldə" kimi anılan payız gece-gündüzündən, ilin en uzun gecəsindən agah olmasın ve payızın gelişini novruz-yeni gün kimi yad etməsin. Elecə de qış feslinin, yaxud yay feslinin gelişini təbiətin yeni feslinin ilk günü-yeni günü kimi qarşılamasın. Arasaq-arasdırsaq, çox güman ki, həmin vədələrlə il, fesil dönmələri ilə bağlı müəyyən inancların izlərini de tapa bilərik.

Bizim keçirdiyimiz müasir Novruz(Bahar) bayramı özünün silsilə şəklində adət-ənənə, mərasim və inanclar kompleksi ilə xarakterikdir. Onlardan biri de Novruz gecəsində insana buta verilməsi-aşılıq, aşılıq verilməsi ilə bağlı inancdır. Belə bir inancın izine biz yay feslinin daxil olduğu ilk yeni günlə (yay novruzu ilə) bağış rast gəlmüşik. Belə ki, xalq ruhunun daşıyıcısı olan, xalqımızın şair oğlu Hüseyin Kürdoğlunun xatirələrindən qələmə alınan aşağı-

sorاقsız itib? Ata-babalarımızın bir vaxtlar keçirmiş olduqları yay, payız və qış Novruz bayramlarını harada "gizlədiblər?" haraya "yerləşdiriblər?"

Dərinənd düşünsək, həmin Novruzlar heç də inidki Novruzumuzdan uzaqda yerləşdirilməyib. Elə Novruz bayramının öz həndəvərində, yan-yörəsində, ətrafındadır. Mən yuxarıda işarə etmişdim ki, ilde 4 dəfə keçiriləsi olan Novruz bayramı sistemləşdirilmə-ümmümləşdirilmə ilə bir Novruz bayramı üzərində təmərküzleşib. Bu, Novruz bayramı öncəsi keçirlən 4 ədəd ilaxır çərsənbələrin timsalında simvolaşdırılır. Hə çərsənbə mahiyyətində bir fesili təcəssüm etdirir. Od çərsənbəsi yay feslini (yay novruzunu), Torpaq çərsənbəsi payız feslini (payız mövsümünü-novruzunu), su çərsənbəsi qış feslini (qış novruzunu) və ən nəhayət, yel çərsənbəsi də birbaşa yay feslini-Bahar bayramını - Novruzun özünü simvolaşdırır. Bu səbəbdəndir ki, ek-sər bölgələrde ilaxır çərsənbənin sonuncusunda daha təmərəqlə keçirilir və ondan sonra bütün bunların yekunu kimi gələn Novruz şənliyi bəzən sanki yorgunluğun son həddi kimi sonuncu çərsənbəye nisbətə sakit tərzə qeyd olunur. Əslində bunun bir sirri də ondadır ki, artıq ən sonuncu çərsənbəde

Nərgizgülü, Novruzgülü, Bənövşə

Nərgiz gülü, Novruz gülü
bir də Bənövşə-
hər üçü də boyun büküb.
Bir taleyə boyun büküb,
bir arzuya gözün dikib,
yolunu gözler Baharin.

Nərgiz gülü-
həsrətdənmi,
xiffətdənmi

könlünü qüssə alib,
bət-bənizi saralıb?
Qorxudanmı
rəngi-rufu ağarıb,
uçuq-uçuq ucuqlayıb
dodaqları?

Novruzgülüyü don vurub,
qışın şaxtasından
göyərib, gömgöy olub
yanaqları,
buxaqları.

Bənövşənin
çöhrəsinə qüssə çöküb,
səryirir dodaqları,
bürünüb qız həyasına
başını yere dikib,
allanıb yanaqları.

Nərgiz, novruzgülü, bənövşə-
hər üçü güllerin incəsi,
təbiətin zərif incisi.
Yazın ilk elçisi,
Baharin müjdəcisi...

Şakir Albaliev

dən düşündükde, bir ildə dörd fesil olduğuna diqqət çekməliyik. Onda belə bir mətiqle razılaşmalyıq ki, yay feslinin gelişini Bahar bayramı kimi qarşılıanıb, Novruz (yeni gün) adı ilə qeyd olunursa, deməli, yay, payız və qış fesillerinin də geliş həmin fesillerin təbiətə gelmişlerinin ilk günü-yeni günü şəklində (Novruz-yeni gün olaraq) bayram edilməlidir. Belə olan halda, bir ildə dörd dəfə Novruz (yeni feslin ilk, yeni günü) qeyd olunmalıdır. Yaz-bahar Novruz bayramı, yay Novruz bayramı, payız Novruz bayramı və qış Novruz. Deməli, təbiətdəki hər feslin ilk günləri həmin feslə müvafiq olaraq yeni gün - novruz şəklində qarşılıanmalıdır. Mən belə düşünürəm ki, bəlkə də çox-çox keçmiş zamanlarda belə bir ənənə mövcud olub və zaman keçidkəcə ya, inudulub sıradan çıxıb, ya da məqsədli şəkildə digər üç feslin gelişini bildirən yeni gün - novruz ənənə və mərasimləri təmərküzləşib bir feslin-Bahar feslinin üstündə qərarlaşdırıb-dayanıqlıq tapıb. Cünki bizim xalqımız müdrik xalqdır və "Deliyə gündə bayramdır" ironik məsəlini də havayı yerden yaratmayıb. Yeni "gündə-gündə" -ildə dörd dəfə keçirəcəyi bayramı yüksib-yüşdirib, sistemləşdirib, ilin bir fesli-qanqaynayan fesli olan yaz feslinin timsalında təmərəqlə şəkildə böyük el şənliyi kimi Novruz bayramını keçirməyə qərar verib. Əlbəttə, belə bir ümumiləşdirmə aparmaqla bir ildəki dörd fesli dörd dəfə Novruz adı ilə bayram etməkdənə, bir dəfə yazın gelişini təmərəqlə bayram etməfəsində təmərəqlə bayram et-

dək həyatı fakt fikrimizə əyani səbətdür: "Nənəm çoxlu nağıllar, bayatılar, rəvayətlər, əfsanələr birlər. Bu əfsanələrən biri də kəndimizlə yaylaq arasındakı "Məcnun bulağı" haqqında idi. Bu əfsanəyə görə, on dörd yaşına çatmış oğlanlar yazla yayın qovuşub ayrıldığı günün gecəsi, dan ulduzu doğan kimi "Məcnun bulağı"nın suyundan içse, şair və ya aşiq olar. Nənəmin dediklərinə bütün qəlbimlə inanırdım. İntizarla gözləyirdim ki, yaşam on dörde çatısın. Həmin gecə gəlib çatdı, mən sonsuz həyəcanla gizlিংcə gedib o sudan içdim və doğrudan da, bundan sonra şair yazmağa başladım".

Diqqət edək: Hüseyin Kürdəoğlu məhz "yazla yayın qovuşub ayrıldığı gün"-yeni 21 iyundan 22 iyuna keçən gece-yay feslinin daxil olduğu ilk gün -"yay novruz" günü şairlik butası alıb "şair yazmağa başlayır". Göründüyü kimi, Novruz bayramı üçün əlamətdar olan inancın izi şair Hüseyin Kürdəoglunun xatirəsi işığında yay feslinin başlığındı anda da (yay novruzu günündə də) bırvaxtlar mövcud olmuş.

Deməli, Novruz sözünü hərfi anlamda "yeni gün" kimi qəbul etdikdə və bu yeni günün tekçə sadəcə olaraq yeni ilin ilk yeni günü yox, yeni feslin ilk yeni günü olduğunu nəzərə aldıqda, hər fesle uyğun olaraq bu "yeni gün"ün-Novruzun ildə dörd dəfə təkrarlandığı qənaətinə gələrik. Bəs yerde qalan 3 Novruz bu günkü dövrə ha-ra qeyb olub, doğrudanmı izsiz-

ele mahiyyətcə Novruzun özü də keçirilmiş olur. Artıq Novruz bayramındaki Novruz şənliyi bir növ, sonuncu Yel çərsənbəsində-Bahar feslinin gelişini simvolaşdırın yaz bayramında icra olunub başa çatmış olduğundan, tekrar səciyyə çatmış kimi olur. Hətta Cəbrayıl rayonunun Qazançəmi kəndindən olan orta təhsilli, 1952-ci il təvəllüdü Səkinə Məhəmməd qızı Məmmədova xatırlayıb ki, gəlin köçmüs olduğu Cəbrayıl rayonunu Süleymanlı kəndində bir vaxtlar ilaxır çərsənbəni "Dinqili Navrız" (yəni balaca, kiçik Novruz bayramı) kimi adlandırmışlar. Bu fakt da söylədiyimiz yuxarıdakı fikri el dilindəki daşlaşdır qalmış bu ifadə-qəlibi ilə təsdiq edir. Deməli, xalq təsəvvüründə ilaxır çərsənbə "Dinqili" (balaca, kiçik Novruz) "dur. Bu səbəbdən də ilin axırıcı çərsənbəsine görə çox vaxt Novruz bayramının özü sakit bir ovqatda qarşılıanır. Bəzən də eksinə ola bilir, belə ki, Novruz bayramı bütün çərsənbələrdən sonda gəldiyindən, kulminasiya həddi kimi daha böyük coşqu ilə keçirilir.

Deyilənlərə əsaslanıb, bir da-ha sonda bu fikre qaydırıram: hər çərsənbə (ilaxır çərsənbə) bir fesilidir, hər fesil bir novruzdur. Bəli, Novruz bayramı ərefəsində keçirlən ilaxır çərsənbələrinin hər biri özlüğündə bir fesli təmsil edir, hər feslin özünü ayrıraqda gövdürdükde isə onların özleri də bir fesil olmaqla-yeni mövsümün (yaz, yay, payız və qış mövsümərinin) başlangıcı olmaqla Novruzu təcəssüm etdirirlər.

Aprel döyüşünün canlı şahidləri

met yolu keçir. Hərbi xidməti zamanı orta məktəbdə dərslərini əla qiymətlərlə oxumağı, aldığı ali təhsil onun karına gelir. Belə ki, o, əvvəlcə hava hücumundan müdafiə batareyasında xidmət edib, öz əsgəri borcunu ləyaqətlə yerinə yetirir, bir qədər sonra isə cəbhə zonasının ən ağır nöqtələrinə- Murav ərazisine xidmətə yollanarkən isə əsgərdən yüksək dərəcədə həssaslıq tələb edən kəşfiyyat bölüyünün tərkibinə keçir. Kəşfiyyatçı əsgər kimi düşmənin hərbi-siyasi taktiki gedislərindən əvvəlcədən xəber bilib, xidmət etdiyi

Sərəflə adın layiqli daşıyıcısı

Dağtumas kəndində Həsən dayı ilə Roza xalqalı heyətlərində Tofiq İə Fatmaya toy mağarı qurulanda, evlərindən üzü şimala doğru boylananda açıq-aydın şəkildə görünən yüksək dağ silsiləsinin ən uca zirvəsindəki Tumas Ata ocağı sanki qaibdən gələn bir səsle yeni qurulan bu genç ailəyə öz xeyir-duasını verdi. Müqəddəs Tumas Ata ocağının alqışı, aqsaqqal və ağbircəklərin xeyir-duası Uca Tanrı tərəfindən də qəbul olundu, bu ailəyə sağlam oğul payı da, qız payı da bəxş etdi.

1992-ci ilin 20 dekabrında dünyaya göz açan oğul övladlarına Asim adı qoyular, asiman kimi səsinin-ününün yüksəklərdən gəlməsini arzuladılar. Hər oğul bir əsgərdir. Evinin-ailəsinin, elinin-obasının və bütövlükdə isə doğma vətənin əsgəri. Nankor qonşularımızın hiyəsi-fitnesi ilə Asim 8 aylığında olarkən doğulduğu yurdan didərgin düşürlər. Gənc ailə Sumqayıtdakı yataqxanaların birində məskunlaşmağa məcbur olur. Balaca Asim də yaşa dolur, 1999-ci ildə Sumqayıtda fəaliyyət göstərən 5 sayılı Cəbrayıl şəhər orta məktəbin 1-ci sinifinə gedir. İbtidai sinifi bitirdikdən sonra isə 5-ci sinifdə Zəngilan rayon 15 sayılı tam orta məktəbdə orta təhsilini davam etdirir. Dərslərini yaxşı oxumaqla elinə-obsasına fayda vermək üçün gələcəyin layiqli mütəxəssisi kimi yetişmək arzusunu da qarşısına məqsəd qoyur. Ancaq bir incə məqamı da həmisi əsas bir nöqtə kimi öz ürəyində götür-qoy edir, fikirləşir ki, oğul düşmən çəpəridir. Bizi yerimizdən-yurdumuzdan didərgin edən azığın düşmənin dərisini vermək də məhz ər oğulların hünəri sayəsində olacaqdır. Ona görə də yaxşı oxumaqla bərabər gələcəkdə döyüşkən bir əsgər olmaq əhval-ruhiyyəsini də özündə formalasdırır.

2016-ci ilin iyulunda hərbi xidmətdən evə buraxılan Asim Bəhlulzadə həmin ilin sentyabrında imişli rayonunun Aranlı kəndindəki 2 sayılı məktəbdə və Biləsuvar rayonunda fəaliyyət göstərən Cəbrayıl rayon məktəblərində 9 sayılı qəsəbədə və Dəmşalaq kənd tam orta məktəblrində kimya mülliəmi işləyir. Öz ixtisasını həvəslə şagirdlərinə öyrədən Asim müəllim bundan da fərəh hissi keçirir. Bilir ki, orta məktəblrində qazandıqları bilik şagirdlərinin vətənə gələcəkdə layiqli övladları kimi yetişməsində mühüm bazadır. Tədris olunan fənləri qədərince mənim-səyən hər bir uşaq gələcəyin bacarıqlı mütəxəssisi olmaqla yanaşı, həm də vətənin müsəlləh əsgəridir. Necə ki, bu layiqli və şərəfli yolu Asim müəllimin özünü keçdiyi kimi!..

Hərbi xidmətdə olarkən əsgər adının şərəfli daşıyıcısı olan Asim Bəhlulzadə bu gün də öz sənəti ilə müəllim adının şərəfini qoruyur. Hərbi xidmətdə əsasən əsgər adının şərəfli daşıyıcısı olan Asim Bəhlulzadə həmin ilin məlumatları çatdırır. Onu da qeyd edim ki, Asimin əsgəri xidmət dövrü həm də 2016-ci ilin məlumat şəhərə Aprel döyüşləri zamanına da təsadüf edir. Həmin zamanlar Asim Bəhlulzadə kəşfiyyat bölüyünün tərkibində kəşfiyyatçı-qumbaraataan kimi Ağdərə rayonunun Taliş kəndi uğrunda gedən döyüşlərdə yaxından iştirak edir. Hətta bu zaman sağ qulağı zədə tapır və eşitmə qabiliyyəti zəifləyir. Döyüş feallığı komandanlığın da diqqətindən yaxınır və bu münasibəttə 172 sayılı hərbi hissənin komandiri polkovnik-leytenant Elşən Qapaqovun imzası ilə Asimin valideynlərinin ünvanına vətənpərvər övlad böyüdüklərinə görə təşəkkür məktubu da göndərilir.

2016-ci ilin iyulunda hərbi xidmətdən evə buraxılan Asim Bəhlulzadə həmin ilin sentyabrında imişli rayonunun Aranlı kəndindəki 2 sayılı məktəbdə və Biləsuvar rayonunda fəaliyyət göstərən Cəbrayıl rayon məktəblərində 9 sayılı qəsəbədə və Dəmşalaq kənd tam orta məktəblrində kimya mülliəmi işləyir. Öz ixtisasını həvəslə şagirdlərinə öyrədən Asim müəllim bundan da fərəh hissi keçirir. Bilir ki, orta məktəblrində qazandıqları bilik şagirdlərinin vətənə gələcəkdə layiqli övladları kimi yetişməsində mühüm bazadır. Tədris olunan fənləri qədərince mənim-səyən hər bir uşaq gələcəyin bacarıqlı mütəxəssisi olmaqla yanaşı, həm də vətənin müsəlləh əsgəridir. Necə ki, bu layiqli və şərəfli yolu Asim müəllimin özünü keçdiyi kimi!..

Hərbi xidmətdə olarkən əsgər adının şərəfli daşıyıcısı olan Asim

Əlifoglu

YAP Cəbrayıl rayon təşkilatında müşavirə

Martin 4-də Yeni Azərbaycan Partiyasının Cəbrayıl rayon təşkilatında ərazi ilk partiya təşkilatı sədrələri ve partiya feallarının işti-

Əliyev sosial sfera ilə bağlı əhəmiyyətli Sərəncamlar imzalayıb. Bu Sərəncamlar əsasında insanların sosial həyatının yaxşılaşdırıl-

rakı ilə müşavire keçirilib. Müşavirədə çıxış edən YAP Cəbrayıl rayon təşkilatının sədrı cənab Arif Fərziyev bildirdi ki, 2 mart 2019-

ması ilə əlaqədar çox ciddi tədbirlər görülüb. Minimum əməkhaqqının 180 manata çatdırılması çox ciddi addımdır. Bu artım 600 min

cu ildə Yeni Azərbaycan Partiyasının Mərkəzi Aparatında, YAP sedrinin müavini, Baş Nazirin müavini, icra katibi Əli Əhmədovun sədrliyi ilə geniş müşavirə keçirilmişdir. Hörmətli Əli müəllim giriş nitqində 2019-cu ilin ölkəmiz üçün əhəmiyyətli il olacağını bildirmişdir. Məmənnüyyətli demək olar ki, iqtisadi sahədə həyata keçirilən islahatlar öz bəhrelərini verməyə başlayıb. 2019-cu ilin başlanğıcından etibarən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham

insanın əmək haqqına təsir edəcək. Eləcə də minimum pensiya artırılması, müxtəlif müavinətlərin, tələbələrin təqaüdünün, məcburi köçkünlər üçün aylıq müavinətlərin artırılması, şəhid ailələrinə qayğı, problemlə kreditlərin həlli və s. addımlar çox vacib sosial programlardır. Bütün bunların hamısı bir tərəfdən Azərbaycan dövlətinin sosial yönümlü fəaliyyətinin mahiyyətini ifadə edir, dövlətin siyasetinin mərkəzində vətəndaş amilinin dayandığını göstərir. İnsanların həyat səviyyəsinin yaxşılaşdırılması, onlara diqqət və qayğının artırılması Azərbaycan Prezidentinin siyasetinin əsas qayəsini təşkil edir. 2019-cu ildə sosial sferada həyata keçirilən islahatlar və sosial siyaset bunlarla yekunlaşmayıacaq. Onun sözlerinə görə, bundan sonra da sosial qayğıya ehtiyacı olan təbəqələr dövlət tərəfindən yene də diqqət mərkəzində olacaq. Mümkün qədər onların həyatının yaxşılaşması üçün addımlar atılacaq. "Yeni Azərbaycan Partiyası olaraq biz hökümətin bu siyasetini geniş ictimaiyyət arasında təbliğ etməliyik. Vətəndaşlarımız Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi siyasetin sosial mahiyyətini aydın şəkilidə dərk etməlidir. Bu siyasetin mərkəzində insan amili dayanır. Digər tərəfdən, həyata keçirilən islahatlar dövlətin qüdrətini artırır. Bundan sonra da islahatların həyata keçirilməsi sayəsində iqtisadiyyatımız daha da möhkəmlənəcək, dövlətin iqtisadi qüdrəti da-ha da artacaq və dövlət vətəndaşların rifahının yüksəldilməsi istiqamətində atacaq addımları daha da genişlənəcək".

Müşavirədə Arif Fərziyev erəzi ilk partiya təşkilatlarının sədrlerinə ölkə Prezidentinin bu möhtəşəm Sərəncamlarının ictimaiyyət arasında geniş təbliğ olunmasını tövsiyə etdi.

Sonda ərazi ilk partiya təşkilatının sədrleri Nəriman Əsədov, Sahib Süleymanov, Aydin Beyışov, Gənclər Birliyinin sədrı Əli Məmmədli, partiya feallarından Əli Kazimov, Məlahət Əzizova çıxış etdilər.

"XUDAFƏRİN"

Müəllimin öz yetirməsi haqqında danışması çox qururverici hissdir. O, orta məktəbdə oxuyanda bütün fənləri eyni dərəcədə oxuyar, biz ayrı-ayrı fənn müəllimləri də onun bizim fənnimizi seçəcəyini düşündürük. Şakir özü isə çox utancaq olduğundan, daxilindəki arzusunu dilinə getirməkdən, hansı sənətin dalınca gedəcəyini ifadə eləməkdən utanardı. Rus dilini də çox gözəl bilir, digər fənlər kimi dərslərə sərbəst cavab verər, sərbəst danışardı.

Ona görə də onun rus dili

Mənim tanıdığım Şakir

müəllimi olacağına da şəkşübə etmirdik. Bir dəfə məktəbimizə rayondan yoxlama gəlmışdı. Rəhmetlik Vahid Hüseynov 9-cu sinifdə Şakirgulin sinfində dərsdə olmuş. Komissiya üzvlərindən olan rus dili müəllimi dərsi dinləmək üçün sinfə daxil olur. Şakir rusca müəllimlə aparılan sual-cavabını, daha sonra isə ləvhə qabağına çıxıb sərbəst rusca dərs danışmasını müşahidə edən komissiya üzvü daha dərsin gerisini dinləmədən xoş təessüratla sinifdən çıxır. Bu hadisəni rəhmetlik Vahid müəllim həmişə xatırlayaq danışardı. Bir dəfə də 10-cu sinifdə oxuyanda siyasi mövzuda olan bir mövzunu sinifdə oxuyub tərcümə etdirmək istədim. Əvvəlcən sinfə elan etdim ki, siyasi termin və ifadələr tərcümədə ağırlıq yaradır. Ona görə də Şakir əvvəlcə mətni cümləbəcümə oxusun, ikimiz birlikdə tərcümə edək. Bu zaman sanki bir möcüzə ilə rastlaşdım. Şakir cümlələri oxuyub bitirən ki mi heç mənim ona tərcümədə köməklə etməyimə imkan vermedi. Özü birbaşa tərcümə etdi. Necə deyərlər, bir su içimə Şakir mətni tərcümə eləyib qurtardı.

Bax ucqar bir kənd məktəbində rus dilinə belə həvəs göstərən bir şagirdin bizim sənətimizi davam etdirib, rus dili müəllimi olacağına özlüyümdə yəqinləşdirmişdim. Amma o, Azərbaycan dili və ədəbiyyatı ixtisasını seçdi. O vaxtkı ADU-nun filologiya fakültəsinə qəbul oldu. Yəqin ki, öz doğma dilinə olan sevgisi ona bu seçimini etməyə qərar verdirmişdi. Çünkü bu gün bizim həmimiz yaxşı tanıdığımız Şakir Əli-foğlu Albalıyevin öz dilini, xalqını, vətənini hədsiz məhəbbətlə sevməsi mənə bu qənaətə gəlməyə əsas verir.

Orta məktəbdə oxuduğu illerde Şakirin həftədə 2-3 dəfə o vaxtkı "Kolxoçu" qəzetində məqaləsi çap olunardı. Yeni deməyim odur ki, o, şagird olduğu vaxtlarda rayonumuzda bir publisist kimi yaxşı tanındı. Hətta eşitdiyimə görə, məcburi köçkünlər dənəsindən 24 yaşındakı Şakir ilk dəfə üzərə rastlaşan adamlardan təccübənənələr də olub ki, qiyabi olaraq imzasını mətbuat səhifələrində oxuyub tanıldıqlarından, onu cavabın bir oğlan görkəmində yox, yaşılı, aqsaaqlı bir adam kimi tə-

səvvür edəmişlər. Hər halda bu fakt da onun yaşına görə çox tez "qocalmasından" - tanınmasından xəbər verir. Elə bəlkə də uşaqların qələmini publistika sahəsində itilədir. Püxteləşdirməyindən ki, bu gün on ildən çoxdur ki, rayonumuzun mətbu orqanına rehbərlik edir. Təkcə rayon məqyasında deyil, respublika səviyyəsindəki mətbuat səhifələrindən də onun imzası görünməkdə - seçilməkdədir. Tale elə getirdi ki, bir vaxtlar şagirdimiz olan Şakir bizimlə çiçin-çiyinə doğma kəndimizdə orta məktəbdə Azərbaycan dili

Mənim tanıdığım Şakir

və ədəbiyyat müəllimi kimi də, müəllim yoldaşımız kimi də işlədi.

Orta məktəbdə oxuduğu dövrə məktəb şagird təşkilatının sədri kimi ictimai feallığı ilə, təşkilatçılıq bacarığı ilə çox seçiləfərqlindiyi kimi, müəllimlik etdiyi ərefədə də demək olar ki, o öz məcrasına sığmadı. Emosional, enerjili bir müəllim kimi tənəffüs lərə də çıxmış bilmirdi. Növbəti dərslərin başlanması bildirən zəng çalındıqda isə o, bir sinifdən çıxıb, tez-tələsik o biri sinfə dərs deməyə keçərdi. Vətənimizin azadlığı da onu həmişə narahat edirdi. Bir ara istemişdi ki, ərizə yazıb könüllü olaraq Xocalıya gedə, orada müəllimlik fəaliyyətini davam etdirə. Xocalı faciəsi, Xocalının işğalı bu isteyini yarida qoydu. O vaxtlar Şakir çox qəmginleşmiş, fikirli-gəzib-dolaşırkı. Hiss olunurdu ki, o, "icini çeynəyib", içindən yanıb qovrulurdu. Bir neçə ay sonra könüllü olaraq hərbi palterni əynine geydi, döyüslərə yollandı. Milli ordu sıralarında Qarabağ fədaisi kimi ölümün gözünə dik baxdı. Hərdən herbi libasda doğma müəllim kollektivi ilə, şagirdlərlə ayaqüstü görüşə gəldi. Vətənsiz yaşamaq çox böyük faciədir, - deyərdi, Vətəni bizim kimi gənclər qorunmalıdır ki, Vətən yaşasın. Vətən var, biz də varıq. Vətən olmasa, bizim də varlığımızdır, ikən ölümə bərabər bir şey olar, - deyərdi Şakir...

Bax bu gün bizim tanıdığımız Şakir Albalıyevin gəncliyi də, uşaqlığı da mənim gözlerimin qabağından beləcə gəlib keçir. Çalışqan, əzmkar şagird feallığı ilə seçilən, gənc və patriot bir müəllim. Qarabağ qazisi...

Bundan gerisini artıq hamı təniriy deyə heç nə əlavə etmək istəmirəm, daha doğrusu, Sizin hamınızın - ölkəmizin ictimaiyyətinin tanıdığı Şakir müəllim haqqında danışmağa ehtiyac görmürəm. Mənə elə gəlir ki, mənim uşaqlığında və gəncliyində onu yaxından tanıdım kimi, indiki halında da onu hamı beləcə yaxından tanıyır. Buna görə də onun barəsində də heç nə əlavə yazmırıam. Səsinin-sorağının daim ucalardan gəlməsi arzusu ilə sözümüz yekunlaşdırıram.

**Nazir Çerkəzoglu,
yazıçı-publisist**

Əməkdar elm xadimlərimiz

Elm və təhsil fədaisi

Azərbaycan Texniki Universitetində professor Həsən Əhməd oğlu Hüseynovun müdürü olduğu "Texnoloji komplekslər və xüsusi texnika" kafedrasına daxil olduqda, nuranı simalı bir insanın masasının üstündəki kompüterlə və əhatəsində olan jurnal-kitablarla məşğul olub araşdırma apardığıni gördüm. Məni görçək ehtiramla ayağa durdu, gelişimin məqsədini bilib oturmağa yer göstərdi. Üzündən-gözündən, danışığın-davranışından ziyanlıq yağan 75 yaşlı müdrikə səhbətən öyrəndim ki, Rəmide Rüstəmova adlı Gəncəli bir xanımla ailə həyatı qurub və o, uzun illərdir ki, Azərbaycan televiziyasinda səs rejissoru vəzifəsində işləyir. Bir qızları, üç nəvəsi var. Qızları Leyla Hüseynova da alimdir, filologiya üzrə fəlsəfe doktorudur, Heydər Əliyev Fondunda işləyir.

Deməli, 17 yaşından orta məktəbi bitirib Cəbrayıldan çıxıb Bakıya ali təhsil almağa gələn Həsən müəllim həmin vaxtdan özüne məxsus olan ömrə yolu ilə pille-pille irəliləyib. Necə ki, doğulduğu Cəbrayılda onların cəddi-əbaları sayılıb-seçilən, adlı-sanlı nüfuz sahibi olublar, Həsən müəllim də öz qanından-geñindən gələn bu əsil nəcabəti özünün həyat yolunda, özünün ailəsinin timsalında qoruyub yaşıdır. Bu məqamda "əsil itməz" deyimimizin öz yerini aldığından bir daha təsdiqini görürük. Belə, Həsən Əhməd oğlu Hüseynov özünün şəxsi simasında Azərbaycanın dəyəri bir alım mövqeyini texnika elmləri doktoru, professor, ATU-nun kafedra müdürü, Rusiya Federasiyası Keyfiyyət Problemləri Akademiyasının akademiki kimi əyani olaraq numayiş etdirdiyi kimi, ailəsində de soyundan-kökündən gələn alicənablıq keyfiyyətləri daşıyıb, bir ziyanlıq mühiti formalasdırabilib. Xalqımızın "yaxşı oğul dayısına oxşayar" deyiminin de əyani təcəssümünü bir pedaqoq-alim kimi Həsən Hüseynovun simasında görmək olar. Belə ki, Həsən müəllim Azərbaycan təhsili tarixində təkrarolunmaz möhür

vurmış akademik Mehdi Mehdiyadənin bacısı oğludur. Deməli, akademik M.Mehdiyadə fenomenini bu gün ləyaqətlə özünün yazdığı dərsliklərində, praktiki olaraq apardığı dərslərində tələbələrinə əyani şəkildə yaşıdan pedaqoq-alim Həsən Əhməd oğlu Hüseynov bu mənada yaxşı oğul kimi öz dayısına çekib, dayısının yolu uğurla davam etdirir. Düzdür, bu gün ölkəmizdə əsl pedaqoq kimi fəaliyyət göstərən müəllimlərimiz də məhiyyət etibarilə akademik M.Mehdiyadə məktəbinin nümayəndələri hesab oluna bilərlər. Ancaq professor Həsən Hüseynov bilavasitə öz canlı həyat yolu ilə-ge-netik olaraq dayısı Mehdi Mehdi-

dir. H.Ə.Hüseynov 1978-ci ildən AzPİ-də kiçik elmi işçi, assistent, baş müəllim, dosent və professor vəzifələrində çalışmışdır. O, 1984-1985-ci tədris ilində M.Terez adına Moskva Xarici Dillər İnstitutunda fransız dili üzrə 10 aylıq intensiv kurs bitirmiş və 1984-1987-ci illərdə isə Madaqaskar Dövlət Universitetində professor və Sovet müəllimlər qrupunun rehbəri vəzifəsində işləmişdir. H.Ə.Hüseynov 1990-ci ildə "Maşınqayırmada ALS" kafedrasına müdir vəzifəsinə seçilmişdir. O, 1995-ci ildə "Moskva Dövlət Texnologiya Universitetində" "STANKIN" də doktorluq dissertasiyası müdafiə etmiş, 1996-ci ildə Rusiya Federasiyası Keyfiyyət Problemləri Akademiyasının akademiki seçilmiş və "Maşınqayırmada avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri" kafedrası üzrə professor elmi adı almışdır.

Virtual Layihə-Texnoloji Tədris Mərkəzinin açılışı

zadənin qoyduğu o böyük məktəb yoluñ layiqli varisidir. İstərdim ki, elə bu yerde onun rəsmən kimliyi haqda yiğcam təqdimati oxucularımızın diqqətinə çatdırıram:

Texnika elmləri doktoru, professor, Rusiya Federasiyası Keyfiyyət Problemləri Akademiyasının akademiki Həsən Əhməd oğlu Hüseynov 7 sentyabr 1944-cü ildə Cəbrayıł şəhərində anadan olmuşdur. O, 1961-ci ildə akademik M.Mehdiyadə adına (keçmiş M.Qorki) Cəbrayıł orta məktəbini, 1967-ci ildə isə Ç.İldırım adına Azərbaycan Politexnik İnstitutunun (AzPİ) "Maşınqayırma texnologiyası, metalkəsən dəzgahlar və aletlər" ixtisasını bitirmişdir. O, 1967-1968-ci illərdə Sovet Ordusu sıralarında hərbi xidmətdə olmuş, 1968-1984-cü illərdə isə Ümumittifaq Elmi-Tədqiqat və Layihə Texnologiya Maşınqayırma İnstitutunda müvafiq olaraq böyük mühəndis və aparıcı mühəndis vəzifələrində işləmişdir. H.Hüseynov 1974-cü ildə AzPİ-nin aspiranturasına daxil olmuş və 1978-ci ildə Qubkin adına "Moskva Neft və Qaz" İnstitutunda namizədlik dissertasiyası müdafiə edərək texnika elmləri namizədi alimlik dərəcəsi almış-

Professor H.Ə.Hüseynov 179 çap olunmuş elmi-metodiki materialların, 4 ixtiranın, 4 monoqrafiyanın, 7 dərsliyin, onlarla dərs vəsaitinin müəllifidir.

Madaqaskar Demokratik Respublikasında onun fransız dilində 4 dərsliyi çap edilmişdir. Professor H.Ə.Hüseynov 7 nəfər texnika elmləri namizədi və 1 nəfər texniki elmlər doktoru hazırlamışdır.

Prof H.Ə.Hüseynovun beynəlxalq əlaqələrinin coğrafiyası genişdir. O, 2003-cü ildə DAAD xəttində Almanıyanın Frayberq Dağ Akademiyası Texniki Universitetində, 2006-cı ildə isə TEMPUS programı çərçivəsində uzun müddəli təcrübə mübadiləsi keçmişdir. Onun rəhbərliyi ilə regional TEMPUS və Erasmus+ layihələri işlənmiş və Avropa İttifaqının müvafiq qurumları tərəfindən təsdiq olunmuşdur. O hal həzirdə TEMPUS və Erasmus+ layihələrinin regional texniki direktoru və Avropa İttifaqının "Reschaerch end Innovation" (Horizont 2020) portalında AzTU8saytının administratorudur. Onun yetirmələrindən 4 nəfər elmlər namizədihəl-hazırda Almanıyanın müxtəlif universitetlərində müəllim vəzifəsində çalış-

sırlar.

Professor H.Ə.Hüseynov Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2011-ci il 10 noyabr tarixli 1826 sayılı Sərəncamı ilə "Əməkdar Elm Xadimi" fəxri adına layiq görülmüşdür.

Bu rəsmi tanıtmadan onun elm aləmində qazandığı uğurları aydınlıqla görürük və hətta alim əməyinin nəticəsi dövlətimiz tərəfindən də rəsmən dəyərləndirilmiş, Ölkə prezidenti İlham Əliyev cənablarının Sərəncamına əsasən Əməkdar elm xadimi adı almışdır. Əlavə edim ki, Həsən müəllimin aşağıdakı dərslikləri bu gün ATU-nun tələbələri tərəfindən öyrənilir:

1. Avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemlərinin əsasları.

Dərslik, Bakı, Çəşioğlu nəşriyyatı, 2009, 406s.

2. Maşınqayırmada texnoloji proseslərin avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri. Bakı, Dərslik, AzTU nəşriyyatı, 113s.

3. Maşınqayırma və cihaz-qayırmada texnoloji proseslərinin avtomatlaşdırılmış layihələndirmə sistemləri. Dərslik, Bakı, Çəşioğlu nəşriyyatı, 2013, 336s.

4. Biotibbi aletlər. Dərslik. Ba-

maq istərdim ki, Həsən müəllim o cür nəhəng alimlərimizdəndir ki, onun keşflərinin, elmi dəhəsinin işi ölkə coğrafiyasının sərhədlərindən çox-çox uzaq ölkələrə gedib düşüb. Elə bu hesabadır ki, onun rəhbərliyi ilə işlənmiş beynəlxalq layihələr bir çox xarici ölkələrde həyata keçirilib:

1. Integrated design-technological educational centre-Joint European Project. Fraiberg University of Mining and Technology, Orleans Technical University, 2002, 47p.

2. Developement en inginerie informatique. Projet Euro-peen comun. Institut des Sciences de l'Ingenieur de Monpellier, 2002, 48p.

3. ETF-JP-00191-2008. Centre des technologies informatiques de la formation. Formulaire de Candidature pour un projet commun. Academie de Grenoble. Universite Technologique D'Orléans. 2008, 68p.

4. Entwicklungsentrum für Rechnerunterstützung in der Building/ JEP 27088-2006. Tempus Antragsformular Germaniums Europaisches Project. Tempus-2006.

ki, 2014, Müəllim nəşriy-yatı, 2014, 343s.

Bundan başqa, professor H.Ə.Hüseynov bir alim kimi bir sıra müəlliflik şəhadətnaməsi və patentlərə də imza atıb:

1. Borştanqa-Müəlliflik şəhadətnaməsi № 835657. 1972

2. Yan Pardaq dairəsi Patent İxtira № 20060049 10.05.2006

3. Yan pardaqlama üsulu-Patent-izobretenie № 20120008

4. Detalların email üçün pardaq dairəsi-Patent-izobretenie № 20120008

Yeri gəlmışkən bir məsələni də xüsusi olaraq diqqətə çatdır-

5. 1-PTJPCR LMPC" Licence Masters professionnels en management des activités hôtelières pour le développement de l'industrie touristique en Géorgie, Azerbaïdjan et Moldavie", <http://eacea.ec.europa.eu>. 250 p.

6. 561732-EPP-1-2015-1-FR-EPPKA2-CBHE-JP" Licence professionnelle en formation ouverte et à distance pour la performance énergétique et environnementale des bâtiments en Federation Russie, en Chine et en Azerbaïdjan <http://eacea.ec.europa.eu>.

109p.

(ardı səh. 6-da)

Əməkdar elm xadimlərimiz

Elm ve təhsil fədaisi

(əvvəli səh. 5-də)

Xüsusilə son dövrlərdə beynəlxalq miqyasda çıxmak yollarından biri kimi qrant layihələrin hazırlanması mühüm önəm daşıyır və bu sarıdan da Həsən müəllim özünü kifayət qədər tanıda bilmışdır. Belə ki, o, Avropa İttifaqına daxil olan ölkələrin 30-a qədər universitetlə il Müxtəlif beynəlxalq layihələrin işlənməsi və icrası üzrə sıxəmekdəşlik aparılmışdır. Avropa universitetlərində prof. H. Hüseynov yüksək seviyyeli alim kimi qiymətləndirilir. Prof. H. Hüseynov Avropa İttifaqının "TEMPUS" və "Erasmus plus" layihələrini işləmiş və koordinasiya etmişdir.

Grant layihələri:

1. Budapest Texniki Universiteti. Gənc alimlərin təkmil-ləşdirilməsi Programı (Qrant layihəsi), Müddəti 1 ay, 1978.

2. DAAD Almaniya Akademik Məbadilə Programı (Qrant layihəsi). Frayberq Dağ Akademiyası Texniki Universiteti, Müddəti 2 ay, 2003.

3. Tempus Fərdi Mobililik Programı (Qrant layihəsi). Frayberq Dağ Akademiyası Texniki Universiteti, Müddəti 2 ay, 2004.

4. LMPH 544191 Tempus 1-2 0 1 3 - 1 - P T J P C R "Gürcüstan, Azərbaycan və Moldovada turizm sənayesinin inkişafı üçün məmənəti üzrə bakalavr-magistr hazırlığı" (Qrant layihəsi). Layihənin müddəti 3 il, dəyə-

ri 1mln.200min Avro.

5. ERASMUS+LPEB 561732-EPP-1-2015-1-FR-EPPKA2-CBHE-JP "Rusiya Federasiyası, Çin və Azərbaycanda binaların enerji səmərəliliyi və ekolojiliyi üzrə distant və açıq təhsil formataında peşə bakalavri" (qrant layihəsi). Müddəti 3 il, dəyəri 1 mln. Avro.

Professor Həsən Hüseynovla kafedrada bir xeyli söhbət etdikdən sonra məni gördüyü işlərə əyani olaraq tanış etmək məqsədilə Virtual layihə texnoloji tədris mərkəzinə getirdi. Mən burada sənki qəribə bir aləmə düşmüştüm. Elmin-texnikanın son dövrlər sıçrayışlı inkişafının əyani mənzərəsilə rastlaşmışdım. Alım əməyinin kehəşanlar fəth etməsi burada artıq realıqla ifadəsinə tapmışdı. Amerikanın Kaliforniya ştatından gətirilmiş - ABŞ-in HAAS şirkətinin dəzgahı olan, VF-1 və SL-10 markalı Keller programı ilə işləyən termoplastomat dəzgahı, habelə 3D skaner dəzgahı və s. birbaşa Azərbaycan Texniki Universitetinin alımlarının Həsən müəllimin timsalında elmi-texniki tərəqqinin ən yüksək göstəriciləri ilə ayaqlaşdıqlarından xəbər verirdi.

Məlumat aldım ki, termoplastomat dəzgahı vasitəsilə müxtəlif plastik kütlədən avadanlıqlar, məmulatlar istehsal edilir. Yaxud da "3 D skaner" aparatı da rəqəmli programla idarə olunan aparatdır, buradakı robot 3 dəzgahaya xidmət edir və bu zaman in-

san əməyindən istifadə olunmur. Başqa sözlə, bu, insansız texnologiyadır. Yalnız ağ xalatda bir nəfər operator dayanıb, prosesə nəzarət edir, insan özü isə işləmir.

Onu da bildirim ki, Virtual layihə texnoloji tədris mərkəzində tədris ustaları, magistrler, operatorlar da çalışırdılar. Dosent Çerkəz Usubov burada əyani görüntülər fonunda öz magistrinə dərs deyirdi. Tədris uстасı magistr Aqşın İbrahimov da öz üzərinə düşən tapşırığı yerinə yetirirdi. Tədris mərkəzinin adına gəldikdə isə öyrəndim ki, burada hazırlanın virtual layihələr texnoloji proseslər vasitəsilə dünyanın bir sıra yerlərində fəaliyyət göstərən müvafiq texnoloji tədris mərkəzlərinə və ya institutlara, zavodlara işlənmək üçün göndərilir və eyni bir işi-tapşırığı eyni vaxtda zamanda müxtəlif institut və müəssisələrde hazırlanıb hazır hala getirirlər. Bu səbəbdən də - bu mətiqle də bu tədris mərkəzi "Virtual layihə texnoloji tədris mərkəzi" adı ilə fəaliyyət göstərir.

Gözəl ailə sahibi, dərin zəka sahibi olan professor Həsən Hüseynov həm də həssas təbiətə malik kövrək duyğular üstündə yaşayan bir insandır. Söhbətimiz hərənib-fırlınib doğma Cəbrayılimiz üstündə gelib dayananda, onun rayonumuza həsr etdiyi

Quruyubdur Məmmədbəyin kəhrizi,
Quyuları uçub, gözü batıbdır.
Ağoğlanın gül-çiçəyi, jaləsi
Vəhşiləşib, çamır-yosun basıbdır.

Çayarası qoyun-quzu oylağı,
İlan-çayan orda məskən salıbdır.
Oğlanların səpələnib dünyaya,

Xan çinarın şaxlanıb, doğranıbdır.
Paklığını itirmiş xan kəhrizin
Heysiyyəti tapdanıb, zorlanıbdır.

Bu nə qarğış, bu nə zillət,
Bu vəhşəti kim göndərdi?
Harda qaldı haqq-ədalət,
Göylərdəmi üz döndərdi?

Qız-gəlinin nişanlısı qalıbdır.

Şahvələdin dağdağanı, iyəsi
Odunlaşış, qocalıb, quruyubdur.
Bağ-bostanın yer-yemişi, meyvəsi
Urulanıb, saralıb, sovulubdur.

Biz döyüşü uduzduq,
Mühərribə öndədir.
Yalın əllə vuruşduq,
Aprel gücü məndədir.

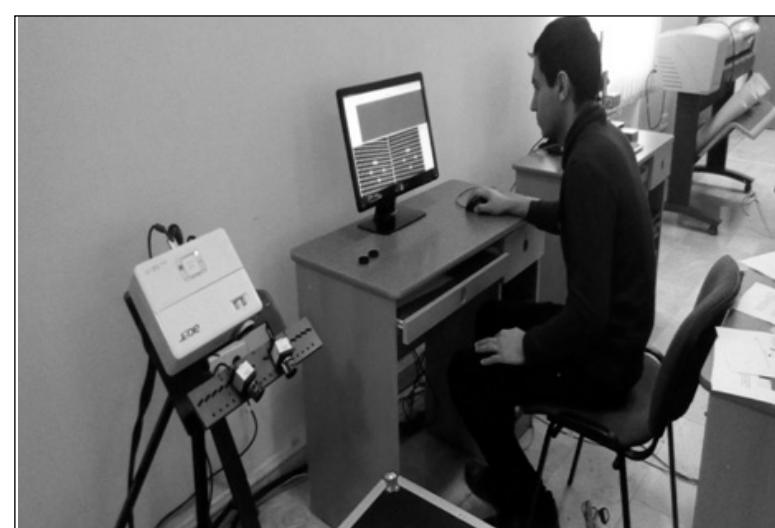
Cocuq Mərcandan gəlir
Qələbənin sədasi.
Dərsliklərə düşübür
"Lələtəpə qovğası".

Dəyərlər dəyişib, dəyərlər itib,
Ülvi xatirələr səninə bağlı.
Ömrün xəzan çağrı gəlib yetişib.
Ayrıla bilmərəm ürəyi dağlı.

Qalxmaq istəyərdim qəbristanlığı,
Ulu mezarları ziyarət edəm.
Zəfər bayrağını sancam torpağa,
Ordaca özümə son mənzil seçəm.

Qəribə bir paradoksal reallıq:
səsi alım kimi demək olar ki,
dünyanın hər yerinə yetişən professor Həsən Hüseynovun nə səsi,
nə də ayaqları doğulduğu doğma məkana - Cəbrayıllı torpağına gedib çata bilmir. Tanrı harayıma çatsın, tezliklə doğma Cəbrayılimizə qovuşaq, Həsən müəllim.

Şakir Albaliyev (Alp Ali),
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

3D-scaner

Aşağıdakı şeirini özünün səsinə dən dinləmeyim rəhmetlik M.-Şəhəriyərin şirin, kövrək ləfzini xatırlatdı mənə:

Yağı düşmən bənd-bərəni alıbdır,
Nankor çıxıb yediyi duz-cörəyə.
Ev-eşikdən bizi köçkünlə salıbdır,
Möhtac qoyub hökmü çərxi-fələye.

Əlim çatmır Mirzəcanlı soyuma,
Ünüm yetmir Qurbantəpə boyuma.
Qaracallılm xülyayamı dalıbdır?
Xubyarlımın təkcə adı qalıbdır.

Qayaburnu sel qabağın alıbdır,
Qalalılar sel-su altda qalıbdı.
Ermənenin əliylə yurd-yuvamı
Çərxi-fələk çalıbdı-talayıbdı.

Qorasız, cecəsiz, susuz qalıbdır.
Tüstülenmir görəkxana borusu,
Heykəl kimi sükunətə dalıbdır.
Yoxa çıxıb əzəmətin, qüdrətin,

Üç RPI dəzgahından və sənaye robotundan ibarət
Robotlaşdırılmış texnoloji kompleks

Amerikanın HAAS şirkətinin CNC təpli VF 1 və SL 10 RPI dəzgahları, Tayvanın Termoplastomatı JVM 90

Ana dilim - varlığımızdır

Dil bəşəriyyətin ən böyük nailiyyetidir. Şüurla six əlaqəsi olan dil biza yalnız fikirlərimizi ifadə etmək imkanı vermir, həmdə bizim milli kimliyimizi, genetik mənsubiyətimizi ifadə edir.

Bu çətin və şərəflə işi ana dili məzənətə keçirir. Ana dili olmayan xalqın mədəni bir xalq kimi təminası sual altındadır. Bəlli məsələdir ki, dil hər bir xalqın maddi və mənəvi irsini qoruyan və inkişaf etdirən ən mühüm və ən güclü vasitədir.

Həmin Tədbirlər Planının icrasını təmin etmək məqsədilə Cəbrayıllı rayonu C.Əhmədov adına şəhər tam orta məktəbdə fevral ayı "Ana dili" aylığı kimi qeyd olunmuş, bir sıra səsli tədbirlər həyata keçirilmişdir. IX-XI sinif şagirdləri arasında "Ana dilimizi sevək, qoruyaq" mövzusunda inşə müsabiqəsi, ibtidai siniflərdə "Ana dilimizi sevək, sevdirek" mövzusunda təşkilat saatları təşkil olunmuş, intellektual oyunlar keçirilmişdir.

Fevralın 21-də C.Əhmədov

Ulu önder H.Əliyev bütün ömrü boyu Azərbaycan diline məhz millətin taleyi kimi yanaşaraq onu sevmeklə berabər, kəsiyində də mərdliklə dayandı, nüfuzunu qaldırdı.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin dil siyasetinin müəyyənleşməsində H.Əliyevin xidmətləri unudulmazdır.

18 iyun 2001-ci il tarixdə ümummilli lider tərəfindən "Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında" Fərman verildi. Həmin tarixi fərmənda Azərbaycan ədəbi dilinin portreti çox aydın çəkildi, keçdiyi tarixi yola ətraflı işi salındı.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilinden istifadənin daha da təkmilləşdirilməsi ilə bağlı tədbirlər haqqında" 2018-ci il 1 noyabr tarixli Fərmanın icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 19 dekabr 2018-ci il tarixli Serəncamı ilə "Azərbaycan dilinin saflığının qorunması və dövlət dilindən istifadənin daha da yaxşılaşdırılması ilə bağlı Tədbirlər Planı təsdiq edilmişdir.

"Xudafərin"

adına şəhər tam orta məktəbdə "Ana dilim varlığı" adlı edəbi-bədii gecə keçirilmişdir. Tədbirde Rayon Təhsil Şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi R. Mustafayev və metodist A. Məhədov iştirak edirdilər. Şagirdlərdən Röyale Alışzadə, Türkən Nəğıyeva, Vüsal Bağırov, Gülnar Bəhrəmova, Rehim Haqverdiyev, Tural Əliyev, Murad Hüseynov, İrade Məmmədova, Məxmər Əliyeva, Aydan Memişzadə, Aygün Nəğıyeva, Gülşən, Medine, İlahə, Elnur və başqalarının ifasında ana dilinə həsr olunmuş şeirlər və mahnilar səsləndirildi, video süjetlər göstərildi. C. Məmmədquluzadənin, Ü. Hacıbəylinin məqale və felyetonları əsasında maraqlı səhnəciklər nümayiş olundu.

Sonda məktəbin direktoru Mina Fətəliyeva çıxış edərək tədbirin aktuallığı barədə danışdı. Qeyd etdi ki, Ana dilimiz milli qururumuzdur. Dünənimiz, bugünümüz, gələcəyimizdir. Bu dili qorumaq və inkişaf etdirmək hər bir azərbaycanlının müqəddəs borcudur.

"Xudafərin"

Mahnılarda yaşayan Məlahət

İnsanın ömrü əvvəli və sonu olan nəhamar, daşlı-kəsəkli, əyri-üyri dolaylardan keçir. Bu dohayları, dolanbacları, yolları hər kəs, xüsusiə sənət, peşə sahibi öz dözümü, əzmi, iradəsi, istedadı, gərgin zəhməti, addim-addim, şirəm-şirim, aşırı-şirim qət edir. Daim zirvələrə doğru irəliləməyə can atır.

... Bu vəfasız, namərdünya da insan gördüm, vətəni, eli-obası boyda ürəyi var. Ərlər-ərənləre söykək olan övlad gördüm, inteha-sız dileyi var. Kişi qeyrətli, erkək tinetli qadın gördüm, heç nə ile müqayisəyə gəlməyən hüneri, dəyəri var. Dağlar gördüm, tarixlərin yaddaşı, çaylar gördüm, Ziyarətin, Murovdağın, Savalanın göz yaşıdı. "Bağlar gördüm, Göyəcə gələn sirdəsidi", dərd-ələmlər yuvası. Dünyamızın gözənlənilməz, arzuolunmaz fəlakəti, tufanı, qasırğası var. Tale yazısı deyilən tərs oyunu, pozulmayan "naxış" var... Hələ bunlar nədi ki... Çokxandı boz qarğaların qara caynağında müdəm didilən, tülükü-çaqqal ularıtsından səksən, uçalanın, 30 ildi gözü ot-əlef basmış yollardan-irizlərdən yiüş-mayan, zəngin sərvətləri talanan, tarixi-mədəni abidələri dağıdilan, talan edilən Qarabağ ünvanlı qərib, kimsəsiz, bəxtikəm eli-ulusu var. Bunlar az imiş kimi, bir milyondan artıq ata-baba yurdun-dan qovulmuş, pərəni pozulmuş, nəhəng təsbeh dənələri tək respublikamızın hər yerinə səpələnmiş binesiblərin, didərginlərin sırasında Məlahət adında məlahətli, cazibədar, istedadlı bir xanım da var idi.

Alkəremova Məlahət Həmid qızı Cənubi Qafqazın gözü, Qarabağ zonasının qədim-qayım insan məskənlərindən olan Cənnətəkan Cəbrayıllı Horovlu kəndində hüquqcu ailəsində anadan olub. 9-cu sinfə qədər doğulduğu kəndde oxuyub. Orta təhsilini isə Şükürbəyli orta məktəbində başa vurub. Ədəbiyyat və musiqi dərslərinə xüsusi maraqlı göstərib. Çalışqan, hazırlıqavən şagird kimi müəllimlərin diqqətini cəlb edib. Oxuduğu məktəblərin bütün mədəni-kültəvi tədbirlərində xüsusi fəallıq göstərib. Şeir söyləyib, dram dərnəklərində əsas obrazları oynayıb, rəqs edib, şirin, güclü, cingiltili, məlahətli səsile hamını heyran qoyub. Mükafatlara, hədiyyələrə, fəxri fərمانlara layiq görürlüb.

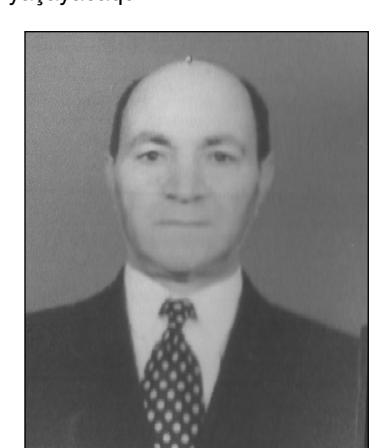
Qəribə, qəribə olduğu qədər də təəssüf doğuran budur ki, adətən fitri istedadlı, qabiliyyətli, xeyirixah, rəhmdil insanların həyatı böyük məşəqqətlər, təlatümlər içərisində keçir. Məlahət xanım da belələrindən id. Erkən aile həyatı qurdugundan, ali təhsil almaq, həkim olmaq arzusu gözündə qalır. O, düşdüyü böyük ailənin həm ev işlərinin, həm də çöl işlərinin ağır yükünü zərif ciyinlərində daşımış olur. Dünəyaya dörd sağlam övlad (2 oğlan, 2 qız) getirir, böyüdür, tərbiye edir.

Günler günlərə, aylar aylara, illər illərə calındı, Məlahət Həmid

dəki mahniları xalq artistləri İslam Rzayevin, Mənsum İbrahimovun, Nəzakət Teymurovanın, Nisə Qaaimovanın, Şahnaz Haşimovanın, Məlekhanım Əyyubovanın, Kənül Xasiyevanın Əməkdar artistlər: Yaqut Abdullayevanın, Gülüstan Əliyevanın, Baloğlan Əşrəfovun, Nüshəbə Ələsgərinin, Yusif Mustafayevin, Rəhilə Bəndəliyevanın, elecə də Şamo İsayevin, Aygün Rehimlinin, Manaf Ağayevin, Vüsal Zamanovun, Nadir Bayramlinin, aşiq Zülfüyyənin, aşiq Kəmalənin, İran müğənnisi Babəkin, "Bənövşə"uşaq xorunun repertuarında mühüm yer tutur. M. Həmidqızının bəstələrinin sayı 300-ü keçmişdi. Onun həyat və yaradıcılıq yolu haqqında yazdığını "Nəğmələrə dönen lal harayı" kitabında etraflı söhbət açmışsam ("Nərgiz" nəşriyyatı, 2011). Məlahət xanımın rəngarəng melodiyaları, dərin insani hissələr, vətənpərvəlik, doğma yurda hədsiz sevgi, elecə də ovqatı aşışlayan mahniları bəresində müxtəlif sənət və peşə adamları xoş sözler deyiblər. Respublikanın Xalq artisti kamança ifaçısı Ağacəbrayıl Abaseliyev xatırlayı ki, bir dəfə Gülüstan Əliyeva yanına təze bir mahni ilə gəlmişdi. Mahni ele həmin gün bədii rəhbəri olduğum Dövlət Muğam Teatrı ansamblının müşayiətli hazırlanmışdı. Mən mahnilının həm müsələlərindən, həm sözlərindən çox təsirləndim. Qeyri-ixtiyari kövrəldim, göz yaşlarını saxlaya bilmədim. Məlahət xanımın həmin "Gözüyəşli Cəbrayılm" bəstəsinin ritmi, melodik çalarları, sözlərində təsir gücü, hərəkət qəmən notları məni başqa aləmə apardı.

Məlahət Həmidqızı mənimle müsahibəsində demişdi: "Mənim ürəyim hələ doludu." Ən yaxşı mahnilarımı gələcəkdə bəstələyəcəm. Allahın izni ilə torpaqlarımız düşmən tapdağından azad olan günü böyük qələbəmiz haqqında təntənəli mahni özüm yazacam. Fəqət amansız ölüm elimizin yeganə bəstəkar qızının arzusunun reallaşmasına fürsət vermedim. Yaşasayıdı 65 yaşı olacaqdı. Nə etməli, yaxşılardır görünür, bəxti kəm doğulur bu dünyada. Fələk belələrini vaxtından çox-çox qabaq dözləməz sınağa çekir, əzir. Nadir istedad sahibi Məlahət xanım radio dalğalarında, mavi ekranlarda səsləndirilecek mahnilarında həmişə xoş duyğular kimi yaşayacaqdır.

Qorxmaz Abdulla,
yazıçı-publisist

Uğurlar arzulayıraq!

Bundan başqa, 2 beynəlxalq xarici jurnalın (Sinqapur, İngiltərə) redaksiya heyətinin

Həmyerlimiz Hacıyeva Nüşabə Nübarək qızı Radiasiya materialşünashlığı və Optika ixtisasları üzrə 250-yə yaxın elmi məqalənin, 2 kitab və 5 müəlliflik şəhadətnaməsinin müəllifidir.

üzvüdür.

Elmi nailiyyətlərə görə o, 2012-2014-cü illərdə bir sira beynəlxalq elmi təşkilatların mükafat və medalını almışdır.

Nüşabə xanım Hacıyeva fizika üzrə elmlər doktoru adı almaq üçün "Metal və onların oksidlərinin səthində radiasiya-stimullaşdırılmış heterogen proseslərin spektroskopiyası" mövzusunda doktorluq dissertasiyası müdafiə etmişdir.

Bu münasibətlə Nüşabə xanımı təbrik edir, ona cansağlığı və yeni-yeni elmi nailiyyətlər arzulayıraq!

"Xudafərin"

Könlün közündə bışən sözər

Sabir Əvəz oğlu Zalov (Sabir Şirvan) Cəbrayılın Xələfli kəndindəndir. Şeir-sənət sevdalıdır. Şair Yasin Xəlilin redaktorluğu ilə "Könlümün közü" (3 sayılı Bakı Mətbəəsi "ASC, 2017) adlı şeirlərile oxucuların görüşünə gəlib.

*Yol azdırar dünya var,
Hər insanın olmaz kari.
Dərd üzəndə dostu, yarı
Gör oddan don geyibdim?*

El arasında birinin dərddən-qəmdən əndişələnib - havalandığını ifadə etmək üçün "filan-kəs oddan köynək geymişdi" deyirlər. Sabirin kitabının adındakı "köz" ifadəsi, ələlxüsus da "könlün közü" ifadəsi bir folklorşunas kimi mənim yadına yuxarıdakı el ifadəsini saldı və qət etdim ki, bu kitabda dil açan misraların ruhunda o özün hərəeti-yanğısı duyulacaqdır. Yanılmadım da. Yuxarıdakı bənddə həmin fikrin daşındığı göz önungündədir: dostu-yoldaşı dərd-qəm üzəndə bax gör oddan don-köynək geyib havalanıbdı, - deyə soruşur şair. Çünkü haqsızlıq odu, - dünya varının-pulunun adımı yoldan çıxardıb - azığınlaşdırması, nəticədə etrafındakılara karsız olması - işinə, gücünə yaramaması və soyuq-qanlılıq, laqeydlik göstərməsi və s. kimi kapital dünyasının doğruduğu mənəvi fəsadlar bir ictimai kədər kimi daha çox hadisələrə həssas olan qələm adamlarını narahat edir, canına qor salıb odlandırır. Təsadüfi deyil ki, növbəti bənddə buna eyham vurulur:

bənddə şair bir xəbərdaredici siqnal da verir ki, "sərvət yiğmaq deyildir şərt, axıradək yeyibdim? Bəli, yazarın vəzifəsi ictimai bələləri hamidan tez və həm də iti bucaq altında həssaslıqla görüb müşahide edə bilməsi, onu qələmə alıb həyəcan fitini səsləndirməsidir.

Sabir Şirvana yurd nisgili de oddan don geyindirib. "Adı məlek, müqəddəs, özü cənnət Cəbrayıl" misralarıyla başladığı nümunənin son bəndində bu yığını birbaşa dile getirir:

*İham küskün, söz giley,
Sabir sənsiz yandi hey!
Hər guşəsi bir muzey,
İncəsənət Cəbrayıl.*

"Cəbrayıl" adlı digər bir şeirində isə o, bu yanğısını başqa tərzdə izhar edir:

*Sabirə cənnətmış isti qucağın,
Səndən ayrırla qızımr ocağım.
Vəfəsiz həyatdan yox umacığım,
Səni azad görüb ölüm, Cəbrayıl.*

Cəbrayıldan, Cəbrayılın isti qucağından ayrı düşəndən yanar ocağı qızımr-isinmir şairin. "Hədsiz atəşlərə, oda qalandım, fərağın yandırı, küləm, Cəbrayıl" deyib, əslinde cismən yanıb-qurtarsa da, küle dönsə də, könlünün közünün qiymətədək

Bitirse bir çiçək hərə, Könüllük təkmək Uzundərə.

Göz qonşuya bircəkərə "Kefin necə?" deyibdim?

Yəni harinliq o həddə yetir, pul-var o qədər yol azdırır ki, qonşuya bir yön tutub kefini-hallını da soruşmağı fikrindən keçirmir. Ona görə də növbəti

özünü yandıracağını bildirir, bu səbəbdən də "səni azad görən-dən sonra ölüm, Cəbrayıl" arzusunu dile getirir ki, bəlkə ondan sonra onu yandırıb-qarsalayan həsrət atəşinin odu sönə və rəhatlıq tapa.

Sabir Şirvana oddan köynək geyindirən səbəb vətənin cənnətmisal qoynundan didərgin düşməsidir ki, həmin mənzərənin təsvirini "Dağlarım" adı altında verdiyi şeirində aydınca görürük:

*Vüqarlıdır, gah sərt olur, gah həlim,
Bardaş qursan hər çəməni bir kilim.
Çiliyotu, quşəppəyi, cincilim,
Hər çıçayın, hər gülün öz adı var.*

*Yal-yamacı min ad ilə adlanar,
Quzqulağı duza bassan, dadlanar,
Yada düşər, alovlanar-odlanar,
Vücudumda bir tonqalın odu var.*

*Səndən uzaq düşən könlüm alçalı,
"Üzü bulaq", "Mırın qozu", "Alçalı",
Vüsalına Sabir haçan əl çalı?
Dodağında taşnəliyin çatı var.*

Bax budur ona oddan köynək geyindirən duyğuların mənbəyi: "bardaş qursan hər çəməni bir kilimi-xalını xatırladan" cənnət yerlərimiz "vücudunda bir tonqalın oduñu çatıb-qalayıb" Sabirin. Ona görə də "dodağında təşnəliyin çatı" ürəyidə - könlündə köz-köz olub misraların ruhuna səpələnib. Könlünün közündə bişirdiyi odlu-alovlu sözələri oxucuları ilə paylaşan Sabir Şirvan bəlkə də bir el bayatımızdakı fikrə ümid edib gözləyir ki, "varmı bir odu sönmüş könlümdən od apara". Amma könlümüzün yanğını bizi dəli - divanə edib, içimizi odlara salan vətən həsrətinin sona yetməsi səndürə biler. Tanrı vətənə gedən yolumuzu açıñ..

Alp Ali

Baş redaktor:
Sakir Əlif oğlu
ALBALIYEV

Qəzet Ədliyyə Nazirliyində qeydə alınıb.
H/h:55233080000
kod: 200888
VÖEN: 9900003611
M/h: 013010001031
Kapitalbankın Cəbrayıl filialı
VÖEN: 8200035441
Ünvan: AZ 1073, Bakı şəh.,
Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə
"Azərbaycan" nəşriyyatı.
Telefon: (051) 441-15-82

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə biler.

Materiallardakı faktların doğruluğuna müəlliflər cavabdehdir.

Olyazmalar geri qaytarılmır.

Xatirələrdə yaşayacaqdır

ayına kimi Azərbaycan LKGİ Cəbrayıl Rayon Komitəsində təşkilat şöbəsinin müdürü, 1987-ci ilin yanvarından 1989-cu ilin mart ayına kimi rayon Təhsil şöbəsində kadr işi üzrə inspektor, 1989-cu ilin mart ayından 1991-ci ilin oktyabr ayına kimi Azərbaycan KP Cəbrayıl Rayon Komitəsində təlimatçı işləmişdir. O, 1991-ci ilin dekabrından 1995-ci ilin yanvar ayına kimi Rayon icra Hakimiyyəti aparatında humanitar məsələlər üzrə şöbədə, 1995-ci ilin yanvar ayından 1996-ci ilin oktyabr ayına kimi Ərazi Hakimiyyət və idarəetmə Orqanları ilə iş üzrə şöbədə böyük məslehətçi işləmişdir.

1994-cü ildən YAP üzvü olan F. F. Rüstəmov 1996-ci ilin oktyabrından 2019-cu ilin fevralına kimi, yeni ömrünün sonuna kimi Rayon icra Hakimiyyəti aparatında hüquq şöbəsinin müdürü işləmişdir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 25 iyun 2014-cü il tarixli Sərəncamı ilə Fəxrəddin Rüstəmov "Dövlət qulluğunda fərqlənməyə görə" medalı ilə təltif olunmuşdur. İctimai həyatdakı fəaliyyəti ilə yanaşı Fəxrəddin müellim həm də gözəl ailə sahibi idi. Şəbənəm və İlkin adlı övladlar böyüdüb araya-ərsəyə getirmişdir. Onun aramızdan vaxtsız getmisi tekce övladlarının, doğmalarının deyil, həm də rayonumuzun ictimaiyyətinin gözündə ağır itkidir. Lakin istək də, istəməsek də, ölüm haqqdır. Haqqın dərgahına qovuşan Fəxrəddin Rüstəmovun əziz xatirəsi onu tanıyanların qəlbində əbədi yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin!

Cəbrayıl rayon icra Hakimiyyəti, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Cəbrayıl rayon prokurorunun 2019-cu ilin 2-ci rübündə yaşayış yerləri üzrə vətəndaşların qəbul vaxtları

S/S	Yaşayış yerinin adı və qəbul yeri	Qəbul vaxtı	Qəbulu keçirən şəxs
1.	Beyləqan rayonu Milabad kəndində yerləşən Cəbrayıl rayonu Dağtumas kənd tam orta məktəbinin fəaliyyət göstərdiyi inzibati bina.	02.04.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Vahid Səmədov
2.	Bilesuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdırıldığı 2 sayılı qəsəbə	18.04.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Vahid Səmədov
3.	Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu (Cəbrayıl rayon icra Hakimiyyətinin qərargahı)	02.05.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Vahid Səmədov
4.	Bilesuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdırıldığı 7 sayılı qəsəbə	24.05.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Vahid Səmədov
5.	Cəbrayıl rayonu, Cocuq Mərcanlı kəndi	14.06.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Vahid Səmədov
6.	Bilesuvar rayonu ərazisində məcburi köçkünlərin məskunlaşdırıldığı 11 sayılı qəsəbə	25.06.2019-cu il Saat: 11:00	Prokuror Vahid Səmədov

Cəbrayıl RİH, YAP rayon təşkilatı və "Xudafərin" qəzeti

Misirxanov Mireli Lətif oğlu, Tağıyeva Rahilə Dağbəyi qızı, Qasimov Güloğlan Mustafa oğlu, Əzizov Rza Həsən oğlu və Mahmudov Məhəmməd İsmayılov oğlunun vəfatlarından kədərləndiklərini bildirir və ailə üzvlərinə dərin hüznə başsağlığı verirlər.

Allah rəhmət eləsin!

Qəzet "Açıq Səma" qəzətinin kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib və "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib.
albaliyevshakir@gmail.com
albaliyevshakir@rambler.ru

Sifariş №: 800
Tiraj: 1200